

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Εισαγωγή

Θα μπορούσαμε να πούμε πως η ασφάλιση είναι τόσο παλιά όσο και ο άνθρωπος. Από την εμφάνισή του, ο άνθρωπος οργάνωνε την ζωή του σε κοινωνίες, επειδή διαπίστωσε ότι από μόνος του δεν μπορούσε να αντεπεξέλθει στους κινδύνους της προϊστορικής εποχής. Οργανωμένος σε κοινωνίες μέσα σε σπηλιές, μπόρεσε να βρει την απαραίτητη ασφάλεια.

Έτσι κι αλλιώς, την έννοια της ασφάλισης την βρίσκουμε με σαφήνεια διατυπωμένη στα πιο αρχαία κείμενα, ή την συμπεραίνουμε από διάφορα περιστατικά.

Οι αρχές του θεσμού της ασφάλισης χάνονται κάπου εκεί γύρω στην 2^η π. Χ. χιλιετία. Η ασφάλιση στα πρώτα της στάδια, εμφανίστηκε με την μορφή «αλληλοβοήθειας», μεταξύ ατόμων που εκτελούσαν ένα παρεμφερές είδος εργασίας.

Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες «δούλευαν» οι εργάτες των πυραμίδων στην αρχαία Αίγυπτο, ήταν άθλιες. Πολλά «εργατικά» ατυχήματα και πολλές ασθένειες τους μάστιζαν. Έτσι, δημιουργήθηκε το πρώτο γνωστό «ταμείο αλληλοβοήθειας», όπως προκύπτει από πάπυρο που βρίσκεται στο μουσείο του Καΐρου.

Οι πληρωμές των εργατών γίνονταν τότε σε είδος (λάδι, σιτάρι και άλλα τρόφιμα) την πρώτη κάθε μήνα. Από αυτήν την αμοιβή, κατέβαλαν από κοινού κάποια ποσότητα τροφίμων, ώστε να εξασφαλιστεί φαγητό για όσους δεν μπορούσαν να δουλέψουν. Επιπλέον, το «ταμείο αλληλοβοήθειας» προέβλεπε αποζημίωση σε περίπτωση θανάτου, για να πληρωθούν τα έξοδα κηδείας.

Στην αρχαία Βαβυλωνία, το 1750 π.Χ. ο κώδικας του βασιλιά Χαμουραμπί, αναφέρεται, και μάλιστα πολύ καλοδιατυπωμένα, σε ταμείο αλληλοβοήθειας των εμπόρων (μεταφορέων). Σ' αυτόν τον κώδικα, συναντάμε διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες τα μέλη των караβανιών είχαν χρέος να χρεωθούν από κοινού για τυχόν κλοπή, καταστροφή, απώλεια καμήλας, ή οποιαδήποτε άλλη ζημιά συνέβαινε στα караβάνια, ακόμα και σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών. Στον ίδιο κώδικα, συναντάμε και άλλες πολλές διατάξεις, που θεσπίζουν την έννοια της θαλάσσιας αστικής ευθύνης και θαλάσσιας ασφάλισης.

Παρόμοιες «ασφαλίσεις» υπάρχουν και σε άλλους νεότερους κώδικες των χωρών της Μεσοποταμίας.

Η ασφάλιση στην αρχαία Ελλάδα.

Στην αρχαία Ελλάδα, ήταν διαδεδομένη η ασφαλιστική κάλυψη των εξόδων κηδείας, σύστημα που αναπτύχθηκε μέσω θρησκευτικών, μη κερδοσκοπικών οργανώσεων. Αργότερα, με νόμο του Σόλωνα, τον 6^ο π.Χ. αιώνα, θεσπίστηκε ο όρος των «ομοτάφων», ο πρώτος ασφαλιστικός νόμος που καθόριζε την λειτουργία εταιριών που είχαν σαν αντικείμενο την κάλυψη των εξόδων κηδείας. Τα διάφορα σωματεία και ενώσεις της εποχής διεύρυναν την έννοια της ασφάλισης δημιουργώντας εταιρίες που είχαν σαν αντικείμενο την αλληλοβοήθεια, την αμοιβαιότητα και τον καταμερισμό των κινδύνων, πέρα από τα έξοδα κηδείας και είχαν πλέον κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Στην Κύπρο τον 5^ο π.Χ. αιώνα, εμφανίστηκε το πρώτο νοσοκομειακό πρόγραμμα της ιστορίας. Ήταν η συμφωνία μεταξύ του βασιλιά Ιδαλίου και του γιατρού Ονάσιλλου και των αδελφών του. Η συμφωνία αυτή όριζε ότι ο Ονάσιλλος και οι αδελφοί του θα αναλάμβαναν την περίθαλψη των στρατιωτών που θα τραυματιζόντουσαν σε επερχόμενη μάχη. Σαν αντάλλαγμα, ο βασιλιάς Ιδάλιος πρόσφερε χρήματα και γη.

Τον 4^ο π.Χ. αιώνα, συναντάμε αναφορά στον θεσμό της ασφάλισης, σε λόγους του Δημοσθένη, «Περί θαλασσίων πιστώσεων». Εδώ, περιγράφονται τα «θαλασσοδάνεια». Το εμπόριο, από αρχαιοτάτων χρόνων, είχε μεγάλα περιθώρια κέρδους, αλλά και πολύ υψηλό ρίσκο. Η πειρατεία και τα ναυτικά ατυχήματα ήταν σύνηθες φαινόμενο στην αρχαία Ελλάδα. Έτσι, αντί κάποιος έμπορος ή επενδυτής να δανείσει (επενδύσει) τα χρήματά του σε ένα πλοίο, με ορατό τον κίνδυνο της οικονομικής καταστροφής σε περίπτωση που το πλοίο δεν επέστρεφε, απευθυνόταν σε ναυτομεσιτικό γραφείο, μέσο του οποίου μπορούσε να δανείσει χρήματα σε διάφορα πλοία, διασπείροντας έτσι τον κίνδυνο. Από τα κέρδη των πλοίων που επέστρεφαν, μπορούσε να αποσβέσει την ζημιά των πλοίων που δεν επέστρεφαν.

Δυστυχώς, αντί τα «θαλασσοδάνεια» να διδάσκονται σαν παράδειγμα πρόληψης, σύνεσης και ευρηματικότητας, διδάσκονταν στα δικά μου μαθητικά χρόνια, σαν «δανικά και αγύριστα».

Σε κείμενα συγγραφέων της κλασσικής περιόδου, αναφέρεται η ασφάλιση απόδρασης δούλου. Συνηθιζόταν να γίνεται συμφωνία, με βάση την οποία ο ιδιοκτήτης του δούλου πλήρωνε περιοδικές καταβολές, ώστε να εισπράξει αποζημίωση στην περίπτωση απόδρασης του δούλου του.

Την έννοια της κοινής αβαρίας την γνωρίζουμε όλοι. Θεσπίστηκε τον 4^ο π.Χ. αιώνα από το δίκαιο της Ρόδου. Σύμφωνα με τον όρο αυτό, κάθε ηθελημένη θυσία εμπορευμάτων που πραγματοποιείται χάριν του πλοίου και του υπολοίπου φορτίου, επιβαρύνει, αναλογικά, όλα τα διασωθέντα συμφέροντα. Μοιάζει με την ασφάλιση, στο ότι τον κίνδυνο τον επωμίζονται όλοι οι ενδιαφερόμενοι. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο όρος της κοινής αβαρίας, διατηρείται αυτούσιος μέχρι σήμερα, και μάλιστα με παγκόσμια ισχύ.

Η ασφάλιση στην αρχαία Ρώμη

Στους πρώτους Ρωμαϊκούς χρόνους, η επίδραση των αρχαίων Ελλήνων στους Ρωμαίους ήταν μεγάλη. Φυσικά δεν θα μπορούσε η ασφάλιση να αποτελεί εξαίρεση. Έτσι, όλη η «τεχνογνωσία» της ασφάλισης, πέρασε αυτούσια στους αρχαίους Ρωμαίους και φυσικά εξελίχθηκε.

Από τους λεγεωνάριους θεσπίστηκε το πρώτο συνταξιοδοτικό σύστημα της ανθρωπότητας. Σύμφωνα με αυτό το σύστημα, όποιος λεγεωνάριος αποχωρούσε από την υπηρεσία έπαιρνε χρηματική αποζημίωση, ή αν σκοτωνόταν σε κάποια μάχη, η αποζημίωση καταβαλλόταν στην οικογένειά του.

Με την ανάπτυξη των Τεχνών και των Επιστημών, οι Ρωμαίοι δημιούργησαν πίνακες που καθόριζαν τις παροχές και τις συντάξεις, ανάλογα με τις εισφορές των ενδιαφερομένων. Η φιλοσοφία αυτής της οργάνωσης, δεν διαφέρει καθόλου από το πνεύμα των σημερινών τιμολογίων των ασφαλιστικών εταιριών.

Οι «περί θαλασσίων πιστώσεων» νόμοι της ρωμαϊκής νομοθεσίας, είχαν σαν βάση το δίκαιο των Ροδίων και τα θαλασσοδάνεια των Αθηναίων. Με την ανάπτυξη της νομικής επιστήμης συναντάμε για πρώτη φορά την σύναψη συμβάσεων περί θαλασσίων κινδύνων, δηλαδή τον πρόδρομο των σημερινών ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Η ασφάλιση στο Βυζάντιο

Στο Βυζάντιο υπάρχουν πολλά ιστορικά στοιχεία που φανερώνουν την έννοια της ασφάλισης και τα βρίσκουμε κατά κύριο λόγο στους «Πανδέκτες» του Ιουστινιανού.

Ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός, θέλοντας να εκσυγχρονίσει το ρωμαϊκό δίκαιο και να καθορίσει τους κανόνες δικαίου που έπρεπε να

εφαρμόζουν οι δικαστές με τρόπο σαφή και χωρίς αμφισβητήσεις, ανέθεσε σε επιτροπή νομικών να κωδικοποιήσει την νομοθεσία. Το νομοθέτημα αυτό είναι το θεμέλιο στο οποίο στηρίχθηκε το ευρωπαϊκό δίκαιο του Μεσαίωνα και των νεότερων χρόνων. Τμήμα αυτού του νομοθετήματος είναι οι «Πανδέκτες» που ετοιμάστηκαν το 553 μ.Χ., και αποτελούνται από πενήντα βιβλία.

Τα πιο χαρακτηριστικά στοιχεία της ασφάλισης αναφέρονται στο 14^ο βιβλίο που αναφέρεται στην κοινή αβαρία των Ροδίων και στα ναυτοδάνεια των Αθηναίων και στο 15^ο βιβλίο που αναφέρεται η δωρεά αιτία θανάτου, που είχε σαν σκοπό την οικονομική εξασφάλιση της χήρας, κάτι ανάλογο με την σημερινή ασφάλιση ζωής.

Η ασφάλιση στον Μεσαίωνα

Σε όλη την διάρκεια του μεσαίωνα, η ναυτική ασφάλιση και η κοινή αβαρία ήταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Επίσης, εμφανίστηκαν πολλές ασφαλιστικές ενώσεις, παρόμοιες με τις εταιρείες των αρχαίων Ελλήνων της εποχής του Σόλωνα.

Το 1236 η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, με ρύθμιση του Πάπα Γρηγορίου του ΙΧ, απαγόρευσε τον τόκο στο ναυτικό δάνειο, φέρνοντας μεγάλη αναστάτωση στην ναυσιπλοΐα. Για να αντιμετωπιστεί αυτή η αναστάτωση, επινοήθηκαν άλλοι τρόποι χρηματοδότησης και ανάληψης του κινδύνου, δημιουργώντας την έννοια της ασφάλισης όπως την γνωρίζουμε σήμερα.

Έτσι, από το καθεστώς, όπου «ασφαλιστής» ήταν ο χρηματοδότης, περνάμε στην σύγχρονη ασφάλιση, καθώς «ασφαλιστής» γίνεται κάποιο τρίτο πρόσωπο, το οποίο «αγοράζει» το πλοίο και το φορτίο σε περίπτωση επέλευσης του κινδύνου ενώ ο ασφαλιζόμενος πληρώνει από πριν ασφάλιστρα για την παρεχόμενη κάλυψη.

Σε όλες τις παραθαλάσσιες πόλεις, έμποροι και τραπεζίτες συγκεντρώνονταν στις πλατείες και στις προβλήτες των λιμανιών, όπου μεταξύ των άλλων εμπορικών πράξεων ασκούσαν και τις θαλάσσιες ασφαλίσεις.

Το πρώτο ασφαλιστήριο συμβόλαιο θαλάσσιας ασφάλισης εκδόθηκε στην Γένοβα στις 23 Οκτωβρίου του 1347 και αναφέρεται στην κάλυψη του ιστιοφόρου Santa Clara για το ταξίδι από την Γένοβα στην Μαγιόρκα.

Η ασφάλιση από τον 14ο μέχρι τον 18ο αιώνα

Από τον 14^ο μέχρι τον 17^ο αιώνα, σημειώθηκαν ραγδαίες εξελίξεις για τον θεσμό της ασφάλισης. Το 1435, στην Βαρκελώνη της Ισπανίας εκδόθηκε ο πρώτος νόμος που αφορούσε την σύνταξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Έτσι, άρχισε να δημιουργείται το ασφαλιστικό δίκαιο.

Την περίοδο αυτή, η θαλάσσια ασφάλιση παρουσίαζε μεγάλη άνθηση, κυρίως στην Ισπανία και την Ιταλία, όπου έκανε την εμφάνισή του το επάγγελμα του ασφαλιστή, ο οποίος με την προσωπική του περιουσία αποζημιώνει τις καταστροφές. Στα καφενεία, κοντά στις αποβάθρες, συναντιόνταν οι έμποροι με τους πλοιοκτήτες και τους ασφαλιστές και συμφωνούσαν για την ασφάλιση και την μεταφορά των εμπορευμάτων.

Η ασφάλιση γινόταν με εμπειρικό τρόπο και εξαρτιόνταν πολύ από παράγοντα της τύχης. Πολλοί ασφαλιστές καταστράφηκαν οικονομικά, γιατί δεν μπόρεσαν να αντέξουν τις αποζημιώσεις. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα του συνεταιρισμού. Οι ασφαλιστές, άρχισαν να συνεταιρίζονται και να ευθύνονται για πολλούς κινδύνους, αλλά με συγκεκριμένο ποσοστό και όχι για ολόκληρο τον κίνδυνο. Με αυτό τον τρόπο, άρχισε να εφαρμόζεται η θεωρία των μεγάλων αριθμών, να περιορίζεται ο παράγοντας της τύχης και να εξουδετερώνεται ο κίνδυνος της χρεοκοπίας του ασφαλιστή.

Γύρω στο 1500, Ιταλοί μετανάστες κυρίως Λομβαρδιανοί, εγκαταστάθηκαν στις παραλιακές πόλεις της βόρειας Ευρώπης, μεταφέροντας την ασφαλιστική πείρα τους. Η σημερινή Lombard Street του Λονδίνου πήρε το όνομά της από τους Λομβαρδιανούς μετανάστες.

Το 1650, ο Φλωρεντιανός γιατρός Lorento Tonti, ίδρυσε την πρώτη τοντίνια. Οι τοντίνες ήταν σωματεία τα οποία συγκέντρωναν από τα μέλη εισφορές για την δημιουργία κεφαλαίου και μοίραζε τα κέρδη στα μέλη που επιζούσαν κάθε χρόνο. Η διάρκεια του σωματείου ήταν ορισμένη, οπότε με την λήξη της το κεφάλαιο διανέμονταν στα μέλη που επιζούσαν ή ήταν αόριστης διάρκειας και το κεφάλαιο το έπαιρνε ο τελευταίος επιζών. Ήταν μια μορφή ασφάλισης επιβίωσης, αλλά οδηγούσε στον πλουτισμό εκείνου που είχε την τύχη να επιβιώσει.

Από τον θεσμό των τοντίνων ξεκίνησαν οι έρευνες για την διάρκεια ζωής του ανθρώπου, οι οποίες βασίζονταν σε στατιστικές παρατηρήσεις, που με τον υπολογισμό της πιθανότητας ζωής για κάθε ηλικία, θεμελίωσαν την σύγχρονη ασφάλιση ζωής.

Το 1654 ο μαθηματικός Pascal διατυπώνει τον νόμο των πιθανοτήτων, ο οποίος με τους συσχετισμούς του βοήθησε στην δημιουργία των τιμολογίων των ασφαλιστικών εταιριών και φυσικά εφαρμόζεται ακόμα και σήμερα.

Οι άγγλοι αστρονόμοι Edmond Halley και James Dotson διαμόρφωσαν τον πρώτο επίσημο πίνακα θνησιμότητας το 1693. Σκοπός τους ήταν να καθορίσουν διαφορετικό ασφάλιστρο, ανάλογα με την ηλικία του ασφαλισμένου και συνέλαβαν αυτή την ιδέα όταν μια ασφαλιστική εταιρία αρνήθηκε να ασφαλίσει τον Dotson, λόγω μεγάλης ηλικίας.

Ο νόμος των πιθανοτήτων του Pascal, σε συνδυασμό με τον πίνακα θνησιμότητας των Halley και Dotson, δημιούργησε μια νέα επιστήμη, την αναλογιστική, στην οποία στηρίζεται η σύγχρονη ασφάλιση.

Το 1666 ήταν μια από τις χειρότερες χρονιές για το Λονδίνο. Σε έναν μικρό φούρνο ξέσπασε πυρκαγιά, η οποία επεκτάθηκε πολύ γρήγορα, ξεφεύγοντας από κάθε έλεγχο. 13.000 σπίτια σε 400 δρόμους καταστράφηκαν ολοσχερώς. Το συνολικό κόστος των ζημιών ξεπέρασε τα 10.000.000 αγγλικές λίρες. Αυτός ο τραγικός απολογισμός, είχε σαν αποτέλεσμα ένα χρόνο αργότερα, το 1667, να ιδρυθεί η πρώτη «Υπηρεσία Πυρός», το Barron's fire office, από τον Barron, έναν από τους μεγαλύτερους κατασκευαστές κτιρίων του Λονδίνου. Φυσικά, μέσα στην επόμενη δεκαετία ιδρύθηκαν πολλές άλλες ασφαλιστικές εταιρίες πυρός σε διάφορες πόλεις της Μεγάλης Βρετανίας.

Πολλές φορές οι αποζημιώσεις ήταν τόσο μεγάλες, που οι περιουσίες των ασφαλιστών δεν ήταν αρκετές για να καλύψουν την αποζημίωση. Γι' αυτό, τον 17^ο αιώνα, άρχισε η σύσταση ανωνύμων εταιριών, που είχαν στόχο να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας των ασφαλιστών. Οι ασφαλιστικές εταιρίες, με τα αποθεματικά κεφάλαια που ήταν υποχρεωμένες από τον νόμο να διατηρούν, μπορούσαν να ικανοποιήσουν τους ασφαλισμένους.

Στα τέλη του 17^{ου} αιώνα, οι έμποροι, οι πλοιοκτήτες και οι ασφαλιστές του Λονδίνου, συγκεντρώνονταν στο μικρό καφενείο του Edward Lloyd, κοντά στον Τάμεση στην Tower Street και κανόνιζαν την ασφάλιση και τις μεταφορές των εμπορευμάτων.

Σύντομα, το καφενείο του Edward Lloyd καθιερώθηκε ως το κέντρο των ασφαλιστικών συναλλαγών του Λονδίνου. Όσοι ήθελαν να ασφαλιστούν, άφηναν ένα χαρτί με τα στοιχεία τους, το όνομα του πλοίου, την ποσότητα και το είδος των εμπορευμάτων που αυτό μετέφερε, καθώς και το δρομολόγιο του πλοίου. Εάν κάποιος

ασφαλιστής ήθελε να αναλάβει τον κίνδυνο, σημείωνε στο αντίστοιχο χαρτί το ποσό των ασφαλίσεων που ήθελε να εισπράξει και υπέγραφε (Underwrite). Έτσι βγήκε ο όρος Underwriter, που σημαίνει αυτόν που αποδέχεται ή όχι και υπολογίζει το ασφάλιστρο ενός ασφαλιζόμενου κινδύνου. Το 1871, οι ασφαλιστές που σύχναζαν στο καφενείο του Edward Lloyd απέκτησαν νομική προσωπικότητα με πράξη του Βρετανικού Κοινοβουλίου, σχηματίζοντας την σωματειακή οργάνωση «Corporation of Lloyd's» και ήταν η αρχή της γνωστής ασφαλιστικής εταιρίας Lloyd's of London.

Σε αυτό το χρονικό διάστημα (14^{ος} – 17^{ος} αιώνας), η ελληνική ναυτιλία ήταν περιορισμένη εξαιτίας τόσο της τουρκοκρατίας, όσο και της πειρατείας η οποία μάστιζε τα πλοία που ταξίδευαν στο Αιγαίο πέλαγος. Σιγά σιγά, αρκετοί Κυκλαδίτες και Κρητικοί στράφηκαν και αυτοί στην πειρατεία, η οποία έγινε αναπόσπαστο κομμάτι της τοπικής οικονομίας. Ψαράδες όπως οι αδελφοί Μπαρμπαρόσα από τις Κυκλάδες και ο Μανούσος Θεοτοκόπουλος (αδελφός του Δομνίκου Θεοτοκόπουλου) από την Κρήτη, έγιναν πειρατές και με τα κεφάλαια που συγκέντρωσαν συνέβαλαν στον απελευθερωτικό αγώνα κατά των Τούρκων και μετέπειτα στην εμποροναυτιλιακή δραστηριότητα της λεκάνης της Μεσογείου.

Η ασφάλιση στην Ελλάδα από τα τέλη της τουρκοκρατίας μέχρι το 1850

Με την σταδιακή παρακμή της οθωμανικής αυτοκρατορίας, η Ελληνική ναυτιλία ολοένα και περισσότερο αυξανόταν και σύντομα οι Έλληνες έγιναν οι κυριότεροι προμηθευτές των Βαλκανίων. Όμως δεν υπήρχαν Ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες και οι ασφαλιστικές εταιρίες του εξωτερικού δεν ασφάλιζαν τα Ελληνικά πλοία λόγω του μεγάλου κινδύνου της πειρατείας στο Αιγαίο. Έτσι, οι Έλληνες εφοπλιστές είχαν καταφύγει στο σύστημα τεμαχισμού της κυριότητας κάθε πλοίου ανάμεσα σε πολλούς συνιδιοκτήτες, μοιράζοντας τον κίνδυνο. Αυτός ο θεσμός σύντομα επεκτάθηκε και γίνονταν μεριδιούχοι και οι άνδρες του πληρώματος. Έτσι, το πλήρωμα είχε ενδιαφέρον και φυσικά μεγάλο κίνητρο να προστατεύσει το σκάφος και τα εμπορεύματα.

Στις αρχές του 18^{ου} αιώνα, οι πλούσιοι Φαναριώτες επέκτειναν τις τραπεζικές τους δραστηριότητες σε όλα τα σημαντικά εμπορικά κέντρα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, ανταγωνίζοντας τους Εβραίους και τους Αρμένιους τραπεζίτες. Συγχρόνως, οι Έλληνες έμποροι είχαν επεκτείνει τις δραστηριότητες τους πέρα από τα Βαλκάνια, στην Ιταλία, στην Αυστρία, στην Ουγγαρία, στην Ρωσία, στην Γαλλία, στην Ολλανδία, στην Γερμανία και στην Αγγλία. Η

δράση των Ελλήνων τραπεζιτών και εμπόρων, έθεσαν την οικονομική βάση για την εμφάνιση της Ελληνικής ιδιωτικής ασφαλιστικής επιχείρησης.

Η πρώτη ασφαλιστική εταιρία που συστάθηκε με Ελληνικά κεφάλαια, ιδρύθηκε στην Τεργέστη, το 1789, με την επωνυμία «Societa Greca D'assicurazione» και ακολούθησαν πολλές άλλες εταιρίες, τόσο στην Ιταλία, όσο και σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Επίσης, πολλές εταιρίες ιδρύθηκαν στην Κωνσταντινούπολη, στην Οδησό και στην Σμύρνη.

Η ασφάλιση από τον 19ο μέχρι το 1914

Τον 19^ο αιώνα, οι εταιρίες έχουν πλέον εκτοπίσει τους μεμονωμένους ασφαλιστές. Η μεγάλη ανώνυμος ασφαλιστική εταιρία, με τις επιστημονικές βάσεις της, έχει αναλάβει πρωτεύοντα ρόλο.

Η χρήση του ατμού στην ναυσιπλοΐα έφερε αναστάτωση και στην ασφαλιστική αγορά. Η τεχνολογία της εποχής δεν ήταν αρκετά ανεπτυγμένη και σε συνδυασμό με την κακόπιστη τακτική αρκετών ασφαλισμένων, που προκαλούσαν την επέλευση ζημιών, οδήγησε πολλές εταιρίες σε συρρίκνωση και αφανισμό. Με την συγκέντρωση των ασφαλιστικών εργασιών στις μεγάλες εταιρίες, αναπτύχθηκε η οργάνωση των εταιριών και η συστηματική νομοθετική ρύθμιση της λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών. Ο πρώτος Ευρωπαϊκός ασφαλιστικός νόμος εμφανίσθηκε το 1874 στο Βέλγιο. Ακολούθησε η Ιταλία το 1882, η Αγγλία το 1906 και η Γερμανία και Ελβετία το 1908.

Η μετεπαναστατική περίοδος βρίσκει την Ελληνική ναυσιπλοΐα κατεστραμμένη. Σύντομα όμως η ναυτιλία και το εμπόριο έφεραν στην Ελλάδα τον πλούτο και την τεχνολογία που στερήθηκε από τον Τουρκικό ζυγό. Με την αποκατάσταση της ειρήνης, δημιουργήθηκαν νέα ναυπηγεία σε πολλά νησιά και λιμάνια και σύντομα η Ελλάδα έγινε μια από τις μεγαλύτερες δυνάμεις στην παγκόσμια ναυσιπλοΐα. Μετά την επανάσταση η Σύρος και αργότερα ο Πειραιάς έγιναν τα κύρια εμπορικά κέντρα με τα πιο δραστήρια ναυπηγεία.

Η πρώτη ασφαλιστική εταιρία που συστάθηκε στην Ελλάδα, δημιουργήθηκε στην Σύρο το 1828 με την επωνυμία «Ασφαλιστικόν Κατάστημα», η οποία το 1829 μετονομάστηκε σε «Ελληνικόν Ασφαλιστικόν Κατάστημα». Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Ιωάννης Καποδίστριας ήταν μέτοχος κατά 8 %.

Μέχρι το 1910 δημιουργήθηκαν άλλες 60 περίπου ασφαλιστικές εταιρίες, ανάμεσά τους και η Εθνική Ασφαλιστική, η οποία ήταν η πρώτη και η μόνη ασφαλιστική εταιρία της εποχής στον

Ελλαδικό χώρο που έκανε και ασφάλειες ζωής. Όλες οι άλλες εταιρίες έκαναν κατά κύριο λόγο ασφάλειες μεταφορών και μερικές και ασφάλειες πυρός.

Το νομικό πλαίσιο της ασφάλισης στην Ελλάδα βασίσθηκε στον Γαλλικό Εμπορικό Κώδικα του 1807, ο οποίος άρχισε να εφαρμόζεται στην Κωνσταντινούπολη από το 1814 και έγινε αποδεκτός από τις εθνικές συνελεύσεις (1821 και 1827) και φυσικά ίσχυε κατά την κυβέρνηση του Καποδίστρια (1828-1832).

Όλες οι εταιρίες που δημιουργήθηκαν αυτό το χρονικό διάστημα, με εξαίρεση την Εθνική ασφαλιστική, σταδιακά έπαψαν να λειτουργούν. Το γεγονός ότι, οι ασφαλιστικές εταιρίες της εποχής είχαν περιορισμένο ασφαλιστικό αντικείμενο (κατά κύριο λόγο μεταφορές), τις έκανε ευάλωτες στις εξελίξεις της εποχής. Όταν η Ελληνική ναυσιπλοΐα παρουσίασε μεγάλη κάμψη λόγω της χρήσης του ατμού στα πλοία, τα έσοδα των εταιριών συρρικνώθηκαν και τις οδήγησαν σε αφανισμό. Ένας άλλος εξ ίσου σημαντικός λόγος, ήταν ο έντονος ανταγωνισμός των εταιριών, οι οποίες για μεγαλύτερη προσέλκυση των ασφαλιζομένων, πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους με πολύ χαμηλά ασφάλιστρα.

Το 1909 άρχισε ο κρατικός έλεγχος στα αποθεματικά των ασφαλιστικών εταιριών, με σκοπό οι ασφαλιστικές εταιρίες, ανάλογα με τον τζίρο τους να έχουν την απαραίτητη περιουσία για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις αποζημιώσεις.

Η ασφάλιση στην σύγχρονη Ελλάδα

Μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, η συσσώρευση του πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα οδήγησε στην συσσώρευση μεγάλων περιουσιών σε μικρή γεωγραφική έκταση. Έτσι, η ασφάλιση πυρός σημείωσε μεγάλη άνοδο. Παράλληλα, η ασφάλιση ζωής άρχισε να αναπτύσσεται ταχύτατα.

Τα δάνεια δεν θα μπορούσαν να βοηθήσουν την ανάκαμψη της πληγωμένης από τους πολέμους Ελλάδας, αν δεν υπήρχε η ασφάλιση ώστε να εξασφαλισθεί η αποπληρωμή σε περιπτώσεις ζημιών.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στα φοιτητικά του χρόνια, άσκησε το επάγγελμα του ασφαλιστή και οι γνωριμίες που έκανε τον βοήθησαν πολύ στην πολιτική του καριέρα.

Το 1970 ψηφίσθηκε ο σύγχρονος ασφαλιστικός νόμος της Ελλάδος και αργότερα, με την ένταξη της χώρας μας στην

Ευρωπαϊκή Ένωση εκσυγχρονίσθηκε και εναρμονίσθηκε με τους ασφαλιστικούς νόμους των υπολοίπων χωρών.

Οι εξελίξεις στην τεχνολογία ήταν ταχύτερες και δημιούργησαν νέα δεδομένα. Οι πωλήσεις των αυτοκινήτων σημείωσαν μεγάλη άνοδο και δυστυχώς τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα πολλαπλασιάστηκαν. Η ασφάλιση αστικής ευθύνης από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων έγινε υποχρεωτική στην Ελλάδα το 1978 και έδωσε μεγάλη οικονομική ανακούφιση στους παθόντες.

Το τρομοκρατικό κτύπημα στους δίδυμους πύργους, καθώς και οι μεγάλες πλημμύρες στην Ευρώπη, δημιούργησαν μεγάλες οικονομικές υποχρεώσεις στις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρίες, αλλά κατάφεραν να ανταποκριθούν. Γεγονός που αποδεικνύει ότι η σύγχρονη οργάνωσή τους είναι επαρκής και μπορεί να αντέξει μεγάλης οικονομικής έκτασης ζημιές.

Η ασφάλιση σήμερα

Σήμερα, η ασφάλιση έχει εξελιχθεί σε επιστήμη. Με την ασφαλιστική μελέτη της οικογένειας ή της επιχείρησης, ο επαγγελματίας ασφαλιστικός σύμβουλος μπορεί να προσφέρει τέτοια ασφαλιστική κάλυψη που είναι ικανή να αποτρέψει οποιαδήποτε οικονομική ζημιά ή καταστροφή.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Υπάρχουν συγγράμματα που αποδεικνύουν την ύπαρξη ασφαλιστικών συμφωνιών και τα οποία χρονολογούνται τρεις γενεές πριν από την ισχύ του «Κώδικα του Χαμουραμπί», του πρώτου γραπτού νομικού στοιχείου, τη βάση δηλαδή των νόμων της Μέσης Ανατολής.

4.830 π.χ. : Κατά την περίοδο της βασιλείας του Χέοπα, αποφασίστηκε το κτίσιμο της μεγάλης Πυραμίδας στην Γκίζα. Υπάρχουν λοιπόν αναφορές, ότι ομάδες ολόκληρες εργαζομένων είχαν σχηματίσει ένα είδος ταμείου αλληλοβοήθειας για τους ίδιους ή τις οικογένειες, γι' αυτούς που τραυματιζόντουσαν ή σκοτώνοντουσαν κατά την διάρκεια της εργασίας.

3.000 π.χ. Βαβυλώνα : Μέσα στους όρους των συμφωνιών που συνήπτοντο μεταξύ των εμπόρων και των μεταφορέων αυτών, υπήρχε και ο όρος της απαλλαγής των δευτέρων από κάθε για αποζημίωση του εμπόρου, σε περίπτωση ληστείας, όσο διαρκούσε η μεταφορά. Και οι ίδιοι όμως οι Άραβες έμποροι διεμοίραζαν την συνολική ποσότητα των εμπορευμάτων που είχαν αναλάβει να μεταφέρουν σε πολλά караβάνια, για να μοιράζεται ο κίνδυνος.

1730 π.χ.: «κώδικας της Εσονούνα» που βρέθηκε κοντά στην Βαγδάτη και αναφέρεται ενδεικτικά το Άρθρο 5 «Αν από αμέλεια του καπετάνιου βυθισθεί, τότε εκείνος θα πληρώσει στο ακέραιο όλα όσα χάθηκαν».

1600 π.χ.: Η τοιχογραφία αυτή (ΦΩΤΟ/ΦΙΑ) αποδεικνύει ότι οι Θηραίοι για να αντιμετωπίζουν τους πειρατές που ανέκαθεν υπήρχαν στο Αιγαίο και για να εξασφαλίσουν τα μεταφερόμενα εμπορεύματα τους από κλοπές και λεηλασίες, ταξίδευαν με ομάδες πλοίων (νηπομπές), πρακτική, που όμως θα δούμε στη συνέχεια, υιοθέτησαν αργότερα οι Φοίνικες, για να φθάσουμε σιγά-σιγά στην έννοια της «Γενική αβαρίας», την συνεισφορά δηλαδή πλοίου και φορτίου για την κοινή σωτηρία.

1280 π.χ.: Η «ΚΡΗΤΙΚΗ» νομοθεσία αναφέρει ότι οι δούλοι επλήρωναν ο καθένας ένα ποσόν (ασφάλιστρο) για την διαβίωση των Ελευθέρων και αυτοί ήσαν υποχρεωμένοι να φροντίζουν για την ασφάλεια της ζωής και της περιουσίας των όλων.

900 π.χ. Κωνσταντινούπολη: ο Νικηφόρος είχε θεμελιώσει μία Τράπεζα, η οποία επίσημα, χορηγούσε ναυτικά δάνεια.

639 π.χ.: Στην «Σεισάχθεια» του Σόλωνα, που ήταν νόμος κοινωνικής πρόνοιας, δεν απαγορεύθηκε ο δανεισμός, αλλά μετριάσθηκε ο τόκος και η παροχή ασφαλειών πάνω σε ανθρώπινες υπάρξεις. Τα μέλη των «ΕΡΑΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ», επλήρωναν μια τακτική εισφορά, έτσι ώστε να τακτοποιηθεί ένα μέρος από τα έξοδα κηδείας κάθε μέλους της εταιρείας. Μας είναι επίσης γνωστό ότι σαν μια μορφή ασφάλισης ή εξασφάλισης των οικογενειών των πολεμιστών, λειτουργούσε ο θεσμός να αποζημιωνονται από τα λάφυρα κάθε νικηφόρου μάχης, οι οικογένειες όσων από τους πολεμιστές εφόνευτο κατά την διάρκεια της.

500 π.χ. Αθήνα: Συνήπτοντο από Τράπεζες αλλά και από ιδιώτες «ναυτοδάνεια» με καθαρά ασφαλιστικό περιεχόμενο.

400 π.χ.: Το «Ναυτοδάνειον» ή οι «Θαλάσσιαι πιστώσεις», όπως αναφέρονται στις δημηγορίες του Δημοσθένη, θεωρείται και είναι η απαρχή τη δημιουργίας της ασφαλίσεως θαλασσίας μεταφοράς.

Ο υψηλός τόκος των δανείων αυτών δεν ήταν συγκεκριμένος αλλά εκυμαινέτο από 20%-100%. Οι δανειζόμενοι, έμπορος ή πλοίαρχος ή πλοιοκτήτης, για να αντιμετωπίσουν την αγορά εμπορευμάτων και τα έξοδα του ταξιδιού και επειδή τότε συνήθως δεν υπήρχαν διαθέσιμα επαρκή κεφάλαια, ήταν υποχρεωμένοι να δανεισθούν επί της αξίας του πλοίου και φορτίου επιτόκιο πολύ υψηλότερο του θεμιτού, με την υποχρέωση να επιστρέψουν τα δανεισθέντα χρήματα μαζί με τον τόκο τους, κατά την άφιξη του πλοίου στο λιμάνι απόπλου. Στην περίπτωση που πλοίο και φορτίο έχανοντο κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, έπαιε η υποχρέωση του πλοιοκτήτη για την επιστροφή του κεφαλαίου ή τόκου. Με άλλα λόγια έχουμε στην ουσία μία προκαταβολή χρημάτων (αποζημίωση) από τον δανείζοντα (ασφαλιστή), προς τον δανειζόμενο πλοιοκτήτη ή έμπορο (ασφαλιζόμενο) με την καταβολή επαχθούς τόκου (ασφαλίστρου) για την κάλυψη τη απώλειας σκάφους και φορτίου (ολική απώλεια). Η μόνη διαφορά με την σημερινή ασφάλιση θαλάσσιας μεταφοράς, είναι ότι σήμερα η αποζημίωση δίδεται μετά την απώλεια του σκάφους ή του μεταφερόμενου φορτίου.

324 π.χ.: Ο Υπουργός, με τη σημερινή έννοια, των Οικονομικών του τεράστιου κράτους του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ονομαζόμενος Αντιμένης ο Ρόδιος, συνέστησε την πρώτη στον κόσμο Κρατική Ασφαλιστική Εταιρία, η οποία ασφάλιζε την ζημιά του ιδιοκτήτη του δούλου, στην περίπτωση απόδρασης. Το ασφαλιστρο ορίσθη σε οκτώ δραχμές κατά δούλον. Ο Κων/νος Πλεύρης, αναγορεύει τον Αντιμένη, ως τον πρώτον ασφαλιστήν στον κόσμο. Συγχρόνως μας πληροφορεί πως οι Τράπεζες και οι Ασφαλιστικές εταιρίες ανεπτύχθησαν κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους στους αχανείς χώρους των αυτοκρατοριών των Διαδόχων του Μεγ.Αλεξάνδρου και των Επιγόνων, κι αυτό γιατί το Ελληνικό χρήμα αποτελούσε την εποχή εκείνη το μοναδικό μέσον συναλλαγής από την Ινδία μέχρι την Ισπανία.

300 π.χ. – 1000 μ.χ. : «ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ», που στην «ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ» αν και άγραφος, είχε επιβληθεί σ` όλη την Μεσόγειο. Αυτός ο κώδικας δημιουργήθηκε όταν κάθε Ρόδιος αριστοκράτης, άρχιζε την σταδιοδρομία του ως ναύτης και στη συνέχεια έκανε εταιρία με συναδέλφους του ή συμπολεμιστές του.

600 μ.χ.: Συνεστήθη η «ΕΝΩΣΗ ΕΒΡΑΙΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ και ΓΑΙΔΑΡΩΝ», με σκοπό την συνεισφορά των μελών της ενώσεως, στην περίπτωση που κάποια ζημιά στη διάρκεια του θαλάσσιου ή χερσαίου ταξιδιού του. Η «Ένωση» αυτή θεωρείται σαν πρόδρομος των σημερινών αλληλο-ασφαλιστικών οργανισμών γνωστών ως «CLUBS» (MUTUAL ASSOCIATIONS).

800 μ.χ.: Εμφανίσθηκαν στην Γερμανία συνεχνίες με το όνομα ΓΚΙΛΝΤΕΣ, με σκοπό την αμοιβαία συνδρομή για ζημιές από φωτιά και αργότερα για σύνταξη και ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη.

1200 μ.χ. ΓΑΛΛΙΑ-ΟΛΛΑΝΔΙΑ-ΔΑΝΙΑ-ΙΣΛΑΝΔΙΑ : Πρώτοι ασφαλιστικοί συνεταιρισμοί, που όμως η ναυτασφάλιση στηριζόταν εμπειρικά στα ναυτικά έθιμα.

1236 μ.χ.: Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία με το «EDICTUM» του Παπά Γρηγορίου του ΙΧ, απαγόρευσε όλες τις συμφωνίες με τόκο, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα την απαγόρευση και του ναυτικού δανείου. Αυτή η απαγόρευση των «συμφωνιών με τόκο», ήταν βασικά η αιτία της μετατροπής του ναυτικού δανείου σε θαλασσφάλιση.

Μ` αυτόν τον τρόπο, μόνοι τους πλέον οι συμβαλλόμενοι οδηγήθησαν:

στην κατάργηση της προκαταβολής, συνάπτοντας φαινομενικά άτοκα δάνεια και δημιουργώντας στη συνέχεια μια χωριστή σύμβαση αναλήψεως του κινδύνου, με διαχωρισμό του ρόλου του χρηματοδότη-πιστωτή, από εκείνον που ανελάμβανε με αμοιβή την κάλυψη του κινδύνου.

Από τις αρχές αιώνα, βασική προϋπόθεση για την σύναψη μιάς νομίμου ασφαλιστικής συμβάσεως, ήταν η ύπαρξη συμφέροντος, χωρίς βέβαια ν' αποκλείεται και η σύναψη ασφαλίσεως με μορφή στοιχήματος, ενώ σ' αυτή την περίπτωση δεν ήταν αναγκαία η ύπαρξη συμφέροντος. Η ασφαλιστική σύμβαση συνάπτετο με την μεσολάβηση πλέον του ασφαλειομεσίτη ή με την διαμεσολάβηση συμβολαιογράφου ή ακόμα και προφορικά. Σιγά-σιγά όμως καθιερώθηκε ένα ιδιωτικό έγγραφο το οποίο περιείχε όλα τα στοιχεία της συμβάσεως, δηλαδή τα ονόματα πλοίου, πλοιάρχου και φορτωτή, το ταξίδι και την πορεία που θα ακολουθούσε το πλοίο, το είδος του εμπορεύματος. Στη σύμβαση γινόταν σαφής αναφορά για τους κινδύνους που καλύπτονταν, ενώ πολλές φορές αναγραφόταν και εξαιρέσεις από τον καλυπτόμενο κίνδυνο. Το ασφάλιστρο κατεβάλλετο πάντα απ' τον ασφλιζόμενο μετά την ασφαλή επιστροφή του στο λιμάνι εκκινήσεως η κατά την συμφωνία, ενώ σε περίπτωση ναυαγίου ή αβαρίας, ο ασφαλιστής ήταν υποχρεωμένος να καταβάλλειτο συμφωνηθέν ασφάλισμα. Με την πάροδο του χρόνου, καθιερώθηκε, το ασφάλιστρο να πληρώνεται άσχετα με την έκβαση του ταξιδιού, και αργότερα, την ίδια στιγμή της συνάψεως της συμβάσεως. Ο ασφαλιστής σε περίπτωση ζημιάς, ήταν υποχρεωμένος να καταβάλλει το ασφάλισμα μέσα σε μία προθεσμία από ένα έως έξι μήνες, ενώ η παραγραφή της απαιτήσεως του ασφαλιζόμενου, γινόταν σε διάστημα το πολύ δύο ετών. Ο «ασφαλιστής» ο οποίος δέχεται με την ανάληψη του κινδύνου και εισπράτει την αντιπαροχή για την κάλυψη που προσφέρει (ασφάλιστρα) και από την άλλη μεριά πληρώνει (ασφάλισμα) στην περίπτωση επεπλεύσεως του κινδύνου.

21 Οκτώβριου 1369 μ.χ.: αναγνώριζεται δια νόμου για πρώτη φορά, το κύρος, η έννοια και η χρησιμότητα ασφαλίσεως. Η εξέλιξη όμως αυτή του θεσμού στα Ιταλικά λιμάνια, δεν ήταν δυνατόν ν' αφήσει αδιάφορους τους Έλληνες της διασποράς, που κατά τεκμήριο δεν είχαν πάψει ποτέ ν' ασχολούνται με τα θαλασσοδάνεια.

1400-1600 μ.χ.: Τα πρώτα δείγματα στη νεώτερη ιστορία για τις ασφάλειες ζωής εμφανίστηκαν σε Ιταλία-Γαλλία και ήταν γνωστά σαν ασφάλειες προικοδοτήσεως και σαν «TONTINES» από Φλωρεντιανό γιατρό, Λαυρέντιο ΤΟΝΤΙ. Ήταν ο συναιτερισμός ορισμένου αριθμού προσώπων που κατέβαλλαν συγκεκριμένες εισφορές, με τις οποίες σχηματιζόταν ένα κεφάλαιο. Τους τόκους του κεφαλαίου αυτού, τους μοιράζοντο στο τέλος κάθε χρόνου οι εταίροι που επιζούσαν.

1435 μ.χ.: Η πρώτη προσπάθεια για την νομοθετική κάλυψη του ασφαλιστηρίου συμβολαίου στην Ισπανία με τις διατάξεις του «LOS CAPITULOS DE BARCELONA», που συμπληρωμένες στα επόμενα χρόνια, αποτέλεσαν τον διεθνή ασφαλιστικό κώδικα.

1500 μ.χ.: Αντασφάλιση. Υπάρχουν ενδείξεις ότι λειτουργούσε στην Βαρκελώνη, που τότε ήταν το μεγαλύτερο ναυτικό κέντρο της περιοχής, ένας συναιτερισμός ασφαλιστών για την διασπορά του κινδύνου από μεγάλες δουλειές. Έτσι κάθε ασφαλιστής συμμετείχε σε ποσοστό, σε όλους τους κινδύνους της ομάδας. Μ' αυτόν τον τρόπο αναπτύχθηκε μια εμπειρική μορφή αντασφάλισεως με σκοπό να εξουδετερώνει τους κινδύνους των μεμονομένων ασφαλιστών με την εφαρμογή του νόμου των πιθανοτήτων, σε μεγάλο αριθμό περιπτώσεων. Η έννοια αυτή του καταμερισμού, εμφανίζεται σ' ένα συμβόλαιο της Πίζας, όπου αναφέρονται τρεις συνασφαλιστές από τους οποίους οι δύο πρώτοι ευθύνονται για 150 γκούλντεν, και ο τρίτος για 100 γκούλντεν.

1596-1597 μ.χ.: «Ο έμπορος της Βενετίας (MERCHAND OF VENICE)», το συγγραφικό αυτό του Shakespeare, με τον φανταστικό και αποτρόπαιο απειλούμενο ακρωτηριασμό του Αντώνιο, έχει μια μεταφορική έννοια. Ο συγγραφέας εδώ μεταφέρει την αγανάκτηση των δανειζόμενων, που θεωρούσαν ότι οι Εβραίοι

δανειστές, τους έκοβαν κομμάτια από τη σάρκα τους, ζητώντας υπέρογκους τόκους για τα ναυτοδάνεια που χορηγούσαν.

Πολλές θρησκευτικές οργανώσεις, έδιναν οικονομική βοήθεια σε όσους ζημιώνονταν από πυρκαϊά. θεωρώντας ότι «μπορεί να αντιμετωπισθεί η μεγάλη οικονομική καταστροφή των ολίγων, με την μικρή επιβάρυνση των πολλών» πράγμα που και σήμερα αποτελεί τη φιλοσοφία του ασφαλιστικού θεσμού.

1629 μ.χ.: Σύσταση των πρώτων Ασφαλιστικών Ανώνυμων Εταιριών, που δημιουργήθηκαν από την ανάγκη να αντιμετωπισθεί το σημαντικό πρόβλημα που υπήρχε με τους μεμονωμένους ασφαλιστές και τον κίνδυνο της αφερεγγυότητός τους. Στην Ολλανδία, στην Γαλλία ήταν υποχρεωμένοι να δημιουργούν χρηματικά αποθεματικά, ανάλογα πάντα με το ύψος των αναλαμβανομένων κινδύνων σε συνδιασμό με τα εισπρατόμενα ασφάλιστρα. Πάντοτε με έμπειρο προσωπικό και μαθηματικούς υπολογισμούς, σε τεχνικά δεδομένα. Τελικά έγινε αυτό που οι αρχαίοι Έλληνες πριν από 2000 χρόνια και από την εποχή του Σόλωνα είχαν ανακαλύψει, δηλαδή την συνένωση ατόμων σε σωματεία, ενώσεις και ακόμα σε «εταιρίες» αμοιβαιότητας και αλληλοβοήθειας με σκοπό τον επιμερισμό του κινδύνου.

1667 μ.χ.: Επιχειρηματίας οικοδομών ονόματι Nicolas BARBON, άνοιξε το πρώτο γραφείο για πυρασφάλειες κατοικιών με την επωνυμία «BARBON`s fire office» που όμως φαίνεται είναι και το πρώτο γνωστό Ασφαλιστικό Γραφείο κατά κινδύνων Πυρός. Το έναυσμα για την ίδρυση των πρώτων επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση του οικονομικού αποτελέσματος από τις πυρκαϊές, εδόθη όμως μετά την μεγάλη πυρκαϊά της 2ας Σεπτεμβρίου του 1666 στο «The king`s Baker», που στη διάρκεια τεσσάρων ημερών κατέστρεψε κυριολεκτικά το Λονδίνο της εποχής εκείνης.

Οι τοκογλύφοι, που από το τέλος του μεσαίωνα εξελίχθηκαν σε Τράπεζες, προσπαθώντας να εξασφαλίσουν τις απαιτήσεις τους από τους δανειζόμενους σε περίπτωση θανάτου των, επέβαλλαν σ` αυτούς την ασφάλιση της ζωής των και για ποσά αντίστοιχα με το δανειζόμενο κεφάλαιο.

Σ` αυτό λοιπόν ακριβώς το σημείο, έγκειται και η ειδοποιός διαφορά της ασφάλειας ζωής, από τις ασφάλισης κατά ζημιών που αποβλέπουν βασικά και μόνον στην ανόρθωση συγκεκριμένων ζημιών δια της αποζημιώσεως, ενώ η ασφάλιση ζωής αρχίζει και αποκτά μίαν ανθρώπινη υπόσταση, απευθυνόμενη στα πιο λεπτά, ευγενικά και ευαίσθητα ατομικά συναισθήματα, πράγμα που την καθιστά κάτι μοναδικό και αναντικατάστατο, μέσα σ` ολόκληρο το φάσμα των ασφαλιστικών καλύψεων.

1676 μ.χ.: Άγγλος γιατρός –οικονομολόγος Sir William PETTY (1623 –1687) είναι και ο πρώτος ερευνητής που προσπάθησε να μελετήσει οικονομικά φαινόμενα χρησιμοποιώντας στατιστικά δεδομένα.

1688 μ.χ.: Ο Edward Lloyd, πιο έξυπνος από τους άλλους συνάδελφους του που διατηρούσαν τέτοια καφενεία, ενεθάρρυνε και καλοδεχόταν τους εμπόρους (ασφαλιστές), γιατί έτσι το καφενείο του γέμιζε πελάτες. Έτσι προοδευτικά, οργάνωσε ένα ευρύτατο δίκτυο τοπικών αλλά και διεθνών πρακτόρων, εγκατεστημένων στα πιο γνωστά λιμάνια που τον προμήθευαν συνεχώς πληροφορίες σχετικές με τις τιμές των ναύλων. Τις πληροφορίες αυτές τις έγραφε σε φύλλα χαρτιού τα οποία τοιχοκολούσε στο κατάστημα του. Το 1692, ο Lloyd, μετέφερε το καφενείο του στην Lombard street. Ακόμα και σήμερα η Lombard street, είναι στο Λονδίνο, η οδός όπου ευρίσκονται συγκεντρωμένες οι περισσότερες Τράπεζες. Οι υποψήφιοι «underwriters» γίνονται δεκτοί σαν μέλη, από ενδελεχή έρευνα από την Διοικητική Επιτροπή των «Lloyd`s» και αφού καταθέσουν την απαιτούμενη εγγύηση, τότε και μόνο αποκτούν τον τίτλο του Ασφαλιστού των Lloyd`s.

1705 μ.χ.: Η «AMICABLE SOCIETY», ήταν Εταιρεία Αμοιβαίας Βάσεως (MUTUAL SOCIETY). Τα μέλη της δεν έπρεπε να είναι πάνω από 45 ετών, και πλήρωναν όλα το ίδιο ασφάλιστρο. Στο τέλος της χρονιάς, άθροιζαν τις εισπράξεις από τις καταβολές των μελών (ασφάλιστρα), αφαιρούνταν ένα μέρος των εισπράξεων κατά μέρος (αποθεματικό), και από το υπόλοιπο πλήρωναν στους δικαιούχους εκείνων που πέθαιναν κατά τη διάρκεια του χρόνου εκείνου, ότι edικαιούντο (ασφάλισμα) σύμφωνα με το καταστατικό της Ενώσεως.

1775 μ.χ.: Άγγλος μαθηματικός James DADSON, θα επινοήσει ένα σύστημα υπολογισμού ενός μέσου ασφαλίστρου για όλα τα χρόνια της ασφαλίσεως στις ασφάλειες ζωής. Το ασφάλιστρο αυτό ποίκιλε κάθε φορά ανάλογα με την ηλικία του ασφαλιζομένου, παρέμενε όμως έκτοτε σταθερό για όλη την διάρκεια της ασφαλίσεως.

1775 μ.χ.: Σεισμός 8,75 βαθμών της κλίμακας ΡΙΧΤΕΡ, ισοπέδωσε κυριολεκτικά την πόλη της Λισσαβώνας στην Πορτογαλία και θεωρείται πως ήταν ο ισχυρότερος σεισμός που έγινε ποτέ στην γη. Οι ερευνητές που ασχολούνταν την εποχή εκείνη με την εφαρμογή του «νόμου των πιθανοτήτων» στις ασφάλειες ζωής, να επεκτείνουν την έρευνα τους και για την κάλυψη ζημιών από τυχαία περιστατικά και φυσικά φαινόμενα.

1789 μ.χ. Τεργέστη : Η πρώτη γνωστή Ελληνική Ασφαλιστική Εταιρεία στον κόσμο ονομαζόμενη «SOCIETA GRECA D ` ASSICURAZIONI»

Αυτά είναι τα τελευταία ιστορικά σημάδια μέχρι τον 1800 μ.Χ., για Ελληνική συμβολή στην εξέλιξη του ασφαλιστικού θεσμού.

Κατά τους προ της επαναστάσεως του 1821 χρόνους,

δεν βρέθηκαν ίχνη θαλασσίων ασφαλίσεων ή προνοίας στα νησιά αυτά.